

INDIA-PAKISTAN: Kista til Kaustubh Rane vert boren til gravferda i heimbyen Mumbai. Den indiske majoren blei drept i ei skotveksling i Kashmir tysdag 7. august. Fire soldatar og det som truleg var to opprørarar, døydde i kampane langs den tungt militarisererte grensa mellom India og Pakistan. FOTO: AP PHOTO/RAFIQ MAQBOOL/SCANPIX

Tyskland og Trump

Sommerens Nato-toppmøte har avdekket et tysk sikkerhetsdilemma uten enkle svar.

Donald Trumps verbale angrep på Angela Merkel under Nato-toppmøtet i juli, har rystet det politiske miljøet i Tyskland. At Trump ville kreve økning av forsvarsbudsjettet i Europas største og rikeste land til de avtalefestede to prosent av brutto nasjonalprodukt (BNP), var forventet. At han skulle beskyldte Tyskland for å være «... Russlands fange», var derimot uventet og skapte forargelse på toppmøtet. Ifølge Trump bidrar Tyskland til å «... gjøre Russland rikere» og undergrave Ukraina, ved å bygge gassrørledningen Nordstream II, som sikrer fri eksport av gass fra Russland til Tyskland gjennom Østersjøen og unngår ukrainsk territorium. I øst frykter flere allierte de sikkerhetspolitiske konsekvensene.

For kremmeren Trump er sikkerhetspolitiske garantier, handel og energi del av samme ligning. Tyskland har ikke bare et lukrativt energisamarbeid med Putin. Verdens tredje største eksportør har de senere år opparbeidet seg store handelsoverskudd godt hjulpet av EUs handelsregime og en lav og stabil eurokurs. Hvorfor skal USA bidra med fire prosent av et langt større BNP, når det rike Tyskland bare bruker 1.2 prosent, tvitret Trump før toppmøtet. I et brev til Merkel la han til at underfinansieringen av det tyske forsvaret undergraver alliansens sikkerhet. Tyskland kan bli et eksempel for andre som ikke vil innfri sine forpliktelser. At nettopp Tyskland beskyldes for å undergrave deler av den kollektive orden som har sikret fred og velstand i etterkrigstiden, svir nok ekstra i et land som er langt mer avhengig av multilaterale institusjoner for å binde, så vel som utøve, sin makt enn andre stormakter. Et Tyskland uten atomvåpen er dessuten helt avhengig av en amerikansk sikkerhetsgaranti. Denne har Trump skapt usikkerhet om.

«Ingen seriøse tyske partier støtter egne atomvåpen»

I sommer dukket spørsmålet om tyske atomvåpen opp på førstesiden i avisen Welt am Sonntag. Enten må Tyskland selv få en kjernefysisk avskrekkingkapasitet, eller så bør man delfinansiere franske og/eller britiske atomvåpen i bytte mot en avskrekkinggaranti, var argumentet. Ingen seriøse tyske partier støtter egne atomvåpen. En fransk-britisk atomparaply for Europa er illusorisk. Som de Gaulle sa: «Kjernefysisk makt er vanskelig å dele». Dessuten ville kostnadene kreve mer enn to prosent av BNP. Det er mange årsaker til at Tyskland nøler med å bruke to prosent av EUs største BNP på forsvar. Antimilitaristiske og pasifistiske stemmer er sterke. Det ville dessuten gi Tyskland et forsvarsbudsjett større enn Storbritannia og Frankrike til sammen. Det vil skape ubalanse i Europa og avføde motmakt, frykter motstanderne. Andre viser til at Tysklands konvensjonelle forsvar er sterkt svekket og trenger nytt materiell, så vel som økt personell, for å ivareta egen sikkerhet så vel som sine allianseforpliktelser. Økt sikkerhet i en verden hvor stormakter kives og europeiske naboer – i og utenfor alliansen – beveger seg i anti-demokratisk, autoritær retning, kan komme til å kreve større løft fra Berlin enn Trumps to prosent.

utsyn

KATE HANSEN BUNDT
Generalsekretær i Den norske
Atlantehavskomite

